

paa Rente; men man kan ogsaa foreslaae en anden Vej og sige, at Præsteren kunde, naar Fordelingslisten blev henlagt til Forvalteren paa Godscontoiret, indbetale disse Penge tillige med Skatterne, og dermed var den i saa Henseende reiste. Betænkkelighed forsvundet. Og med Hensyn til Selveiere kunde noget lignende skee med Fordelingsliste, man kunde henholde sig til Amtsforvalteren, og dermed var denne Ulempe bortfjernet. Hvad jeg ellers vilde tale om, var med Hensyn til, at den 3die Landstingsmand for 5te Kreds (F. Nielsen) paabe- raabte sig, at Kirken havde en fuldstændig Eiendomsret, hvilket han dog længere hen i sit Foredrag maatte frasalbe, idet han udtalte, at Herremændene saldt fra og slet ikke vilde hde noget af Kirkeienden. Vi see dog, at det ikke er saa fuldstændigt, som han meente det, end- skjønt han oplæste flere Documenter, der skulde berette, hvorledes det forholder sig. Den ærede Landstingsmand talte naturligtvis ikke om, hvorledes det kunde være, at de gif væk; men væk gif de. Han bemærkede, at det ikke var godt; men væk gif de, og horte blev de, og det maa jeg sige, har meget græmmet Befolkningen, hvorledes det kunde være Tilfældet, at de mindre Folk skulde bære denne Byrde ogsaa for det Nag, som Herremændene kastede fra sig, og jeg synes ikke, det var rigtigt gjort. Jeg synes, at hvor der er Hartkorn, skulde denne Byrde svares af Enhver, enten han er Herremand eller Bonde. Den ærede Ordfører gav en kort Beretning om, hvorledes det var, at det ikke kunde hjælpe at tale om denne Sag, den var for gammel, og vi maatte lade den blive, som den var. Det kan jeg ikke forstaae. Det var, som om der kunde være vundet Hævdrettighed derpaa. Jeg vil i denne Anledning henvende en lille Bemærkning til den ærede Ordfører. Hvis det var Tilfældet, at han havde en Fuldmægtig, som han havde havt i over 20 Aar, og denne kom og sagde: Jeg har nu stjaalet fra min Principal i over 20 Aar, og derfor har jeg Hævdrettighed derpaa, og nu spørger jeg ikke, men jeg vil beholde denne Ret, hvad vilde saa den ærede Ordfører sige dertil, ja jeg behøver ikke at spørge derom, da jeg nok kan tænke mig det. Med Hensyn til Mindretallets Forslag, at „geistlig Lønnings-

fond“ skal forandres til „Statskassen“, da synes mig, at det er i sin Orden, thi Kirken har i enhver Retning havt sin Understøttelse af Staten, jeg vil ikke sige, at den har havt sin Frelse deraf, men den har havt Frihed, og Præsterne blive jo kaldede af Staten og ved Staten, og hvorfor der skal en særligt Lønningsfond til, det kan jeg ikke forstaae, jeg synes, at den kan gaae ind i Statskassen, der er den bedste Fond i Danmark, og den vil kunne hde Sikkerhed baade for Indtægter og Udgifter.

Borgen: Jeg skal blot tillade mig at fremsætte et Par Mobbemærkninger i Anledning af de Erindringer, der ere gjorte ved Endringsforslaget under Afstemningspunkt I, og navnlig skal jeg henholde mig til, hvad den høitærede Minister har hittet. Jeg skal da først bemærke, at der ikke ved dette Forslag bliver gjort Indgreb i Nogens Ret, og da det ikke er Tilfældet, kan det heller ikke siges, at Retsbevidstheden derved bliver krænkert. Ved vort Forslag vil der blive hdet Geistligheden al den Betryggelse, der kan ønskes med Hensyn til dens Lønningsforhold, al den Betryggelse, som et Lov kan give, den samme Betryggelse, som er givet alle andre Embedsmænd. Jeg kan ikke erkjende, at der skulde tilkomme de geistlige Embedsmænd nogen Ret til at blive stillede anderledes ligeoverfor Staten end andre Embedsmænd. De geistlige Embedsmænd ere Embedsmænd ligesom andre Embedsmænd; de ere Statens og ikke Kirken Embedsmænd. De ere udnævnte af Staten og ikke af Kirken. Jeg seer altsaa ikke, at der kan være Grund til at stille dem anderledes end andre Embedsmænd. Ja, dersom Forholdene vare anderledes, kunde det være en anden Sag. Der var en Tid, da Kirken var en Stat i Staten, og dengang vare de geistlige Embedsmænd ikke Statens, men Kirken Embedsmænd; men den Tid eksisterer ikke mere, og det vil vistnok være nogen Tid, inden disse Forhold vende tilbage. Den høitærede Minister har hentydet til bevægede Tider, som muligt kunne være farefulde for de Forhold, som her ere bragte under Dntale med Hensyn til det af mig med flere stillede Endringsforslag. Jeg troer, at det i Grunden kun er et Skræmmebillede, be-